

ERICA HOEBE-DE WAARD

Mw. drs. E. Hoebe-de Waard is als gemeentepredikant verbonden aan de Protestantse Gemeente te Wageningen. Zij is lid van de redactie van *Ouderlingenblad*

Hoe komen jong en oud in gesprek over het geloof? Hoe kom je veilig en ongedwongen snel tot de kern van de zaak? Speeddaten is een makkelijk te realiseren werkvorm die verschillende generaties in de gemeente met elkaar in contact brengt. Speeddaten zorgt voor herkenning, diepgang, verbinding én plezier.

S speeddaten tussen generaties

Speeddaten is een werkvorm waarbij je elkaar kort, maar krachtig spreekt. Je zit twee aan twee tegenover elkaar en gaat in gesprek. Maar niet voor lang, want elke vijf minuten klinkt er een seintje en is het gesprek afgelopen. Je krijgt dan een nieuwe gesprekspartner en ook weer een nieuw thema of een nieuwe vraag om over te praten.

De tijd om met elkaar in gesprek te komen is dus erg kort. Door die tijdsdruk is er geen tijd voor koetjes en kalfjes. Doordat je een thema krijgt om te bespreken en doordat de tijd kort is, komen mensen snel tot de kern en stellen ze zich open op. Hierdoor vallen er geen ongemakkelijke stiltes, komt het niet tot ergernis (dan ben je alweer weg) en blijf je nieuwsgierig (je bent niet uitgesproken). Doel van speeddaten is niet de ander iets te leren of te overtuigen, maar om elkaar te leren kennen.

Natuurlijk zijn er ook nadelen aan het speeddaten. Voor sommige mensen is vijf minuten erg kort, ze

kunnen niet vanuit het niets over een thema praten, hun gedachten niet meteen onder woorden brengen of ze willen eerst over een onderwerp nadenken. Voor hen is deze vorm minder toegankelijk. Maar de ervaring leert dat zij prima mee kunnen doen als ze eerst de ander het woord geven om iets te zeggen over het thema. Vervolgens kunnen ze dan, vanuit hun eigen perspectief, reageren op wat de ander zegt.

Gesprek tussen generaties

In veel gemeentes is er weinig contact tussen de verschillende generaties. Als er gesprekskringen zijn waar het geloof gedeeld wordt, dan zijn die vaak leeftijdsgebonden. Gemeenteleden hebben echter ook behoefte aan gesprekken over geloof met anderen, juist ook gemeenteleden van een andere generatie. Ze vormen immers met hen samen een gemeente, maar kennen de ander vaak niet goed en zien elkaar voornamelijk in de eredienst. Jongeren zijn vaak nieuwsgierig naar ouderen en andersom. Kloppen vooroordelen? Zingen alle ouderen graag psalmen en willen jongeren altijd

Er is geen tijd voor koetjes en kalfjes

een band in de kerkdienst? Ze willen graag in gesprek om te ontdekken hoe die ander nu écht over God, de Bijbel en de kerk denkt. In het contact kunnen ze elkaar inspireren, ervaringen delen, kennis doorgeven, vooroordelen slechten, hun horizon verbreden en zo bouwen aan een hechtere gemeenschap.

Speeddaten in de kerk

Waarom is juist speeddaten geschikt om generaties met elkaar in contact te brengen? Duidelijk is dat het een vorm is waarin je tijdens een bijeenkomst veel mensen spreekt, over thema's die ertoe doen. Daarnaast zijn er nog een paar andere voordelen:

De vorm is laagdrempelig en uitnodigend. Zo kun je in gesprek komen over geloof, op een veilige en ongedwongen manier.

Ieder komt aan het woord. Het is voor velen een verrassend feest van herkenning. Hoewel taalveld en levenservaring verschillend zijn, is de geloofsbasis vaak heel herkenbaar. 'Ouderen twijfelen ook!'

Het gaat er niet om wie de meeste kennis heeft of het meest in de kerk komt. Elkaar leren kennen, bevragen, staat voorop, daardoor kan iedereen meedoen.

De vorm nodigt uit om op een later moment met elkaar verder te praten, juist omdat je maar zo kort de tijd hebt. De ervaring leert dat gesprekken zich voortzetten.

Er groeit binnen de gemeente waardering over en weer voor gedachten, gevoelens, geloof en twijfel.

De praktijk: hoe organiseer je een bijeenkomst?

Besteed allereerst als kerkenraad en/of predikant aandacht aan het thema om generaties in gesprek te laten komen. Betrek via het kerkblad, een kerkdienst of gemeenteavond de gemeente bij het verlangen om tot een geloofsgesprek tussen generaties en tot onderlinge ontmoeting te komen.

Als je een bijeenkomst wilt organiseren kies

je twee generaties uit. Zorg dat er qua leeftijd een generatie tussen zit. Mensen, van welke leeftijd dan ook, praten moeilijk met de generatie van hun ouders/kind, maar vinden het makkelijker om met de generatie van hun opa/kleinkind te praten. Nodig bijvoorbeeld tieners uit met zestigers, of dertigers met tachtigers. Het is prettig als je gebruik kunt maken van een bestaande groep als basis, bijvoorbeeld een tienerkring of een bijbelgroep, dan heb je een kern van mensen die meedoet. Verder kun je mensen uitnodigen via netwerken (kringen, groepen), het kerkblad, Vorming en Toerusting, een oproep in de kerkdienst enzovoort.

Jongeren zijn vaak nieuwsgierig naar ouderen en andersom

Het is belangrijk om te zorgen dat er van de generaties die je uitnodigt, evenveel gemeenteleden zijn: je moet tweetallen kunnen maken. Heb je te weinig mensen uit een generatie, nodig ze dan nogmaals uit en doe een beroep op ze: 'er zijn mensen die met je willen praten, ze zijn in je geïnteresseerd.' Het programma moet goed voorbereid worden, bijvoorbeeld door twee ouderlingen, of twee groepsleiders. Zij zorgen voor de opening, inleiding, de vragen en thema's tijdens het speeddaten en de afsluiting.

Voorbeeldvragen of -thema's zijn:

- Wat is je favoriete bijbeltekst en waarom?
- Wie/wat is je inspiratiebron?
- Ik geloof niet in...
- Ik geloof in...
- Het feest dat voor mij het meest betekent, is: Pasen, Kerst of Pinksteren?
- Vader, Zoon of Heilige Geest?
- Wat geeft jou hoop?
- Is er leven door de dood heen?
- Hoe zou jij je relatie met God beschrijven?
- 'Gemeente van Christus zijn' is voor mij...
- Genade, zegen of liefde?
- Waaraan kunnen anderen merken dat je gelooft?

Wat is je favoriete bijbeltekst en waarom?

De sfeer is belangrijk. Richt daarom van te voren de zaal zo in dat mensen elkaar in tweetallen kunnen spreken. Zet de stoelen in een cirkel met een binnen/buitenring, of zet ze in zitjes met twee stoelen bij elkaar (dan is er iets meer ruimte tussen de tweetallen, waardoor ze elkaar beter kunnen verstaan). Creëer een gezellige sfeer en zorg voor onderling vertrouwen door bij de opening te benadrukken dat alles wat hier gezegd wordt vertrouwelijk is.

De bijeenkomst zelf

Tijdens de bijeenkomst vormt iedereen na de opening en de uitleg een tweetal met iemand uit de andere groep. Een jongere gaat dus zitten tegenover een oudere, dat is je eerste gesprekspartner. Op een scherm verschijnt de gespreksvraag of het gespreksthema en de vijf minuten gaan in.

Als de tijd voorbij is klinkt er een signaal en beëindigt iedereen het gesprek. De ouderen blijven zitten en de jongeren schuiven allemaal een stoel door (of andersom) en er verschijnt een nieuwe vraag/thema op het scherm.

Zo heeft iedereen elke vijf minuten een andere gesprekspartner en een nieuw thema om over in gesprek te gaan.

De ervaring leert dat mensen enorm geraakt worden door de diepgang van de gesprekken, de openheid en het onderlinge vertrouwen. De reacties na afloop, als in de grote groep wordt teruggekeken op de avond, zijn elke keer weer ontroerend. Mensen ervaren soms voor het eerst hoe het is om open en eerlijk over het geloof te kunnen praten, ook (of juist) met iemand die ze niet goed kennen en die van een andere generatie is. De ontmoetingen zorgen ervoor dat mensen elkaar later weer opzoeken bij het koffiedrinken na de dienst, samen een activiteit opzetten, of elkaar even aanspreken als ze elkaar tegenkomen op straat. Door de ervaringen van deelnemers te delen met de rest van de gemeente (in een kerkdienst, in het kerkblad), worden mensen enthousiast om de volgende keer mee te doen. Zo groeit in de gemeente het gevoel van verbondenheid tussen generaties: dat is van grote waarde! □

Opzet van de avond

- 20.00 Welkom
Opening (bijvoorbeeld Psalm 78: 1-8) en inleiding: Belang gesprek tussen generaties: elkaar inspireren, ervaringen delen, ontmoeting.
- 20.10 Korte voorstelronde
- 20.15 Uitleg speeddaten: telkens met een ander in gesprek gaan. Elke keer 5 minuten per gesprek, elke keer een andere vraag/onderwerp.
- 20.25 Vijf gesprekken
- 20.50 Pauze
- 21.10 Vier gesprekken
- 21.30 Centraal terugkoppelen: wat blijft je bij en wat verraste?
- 21.45 Afsluiten